

Baliabide naturalak ustiatzeko egitasmoa Otxandion

Ura urrunetik ekarri baino, otxandiarrek nahiago dute bertako errekek garbi mantendu eta modu autonomoz euren beharren arabera ustiatu. Herri Ola izeneko egitura parte hartzailean hainbat proiektu landu dituzte energia burujabetza, lana eta iraunkortasuna ardatz hartuta.

| MARTIN VICIOSO |

HERRI OLA parte-hartze prozesuaren ondorioz, oinarrizko beharrak asetzeko modu iraunkorragoen bila hasi ziren otxandiarrek, Udalak sustatuta. Pello Otxandiano udal ordezkariak azaldu duenez, lau ardatz jorratu dituzte: iraunkortasuna, parte-hartzea, euskalgintza eta elkartasuna.

Hainbat proiektu mahai gaineratu dituzte, horietako bat uraren hornikuntzaz. Inguruko herri guztiak eta kasik Bizkaia osoa hartzen duen Bilboko Uren Partzuergoan ez sartzea

erabaki zuten herriko kontseiluan. Izan ere, ez daude ados ura bezalako baliabide natural eta beharrezkoa “etekin ekonomikoen arabera” kudeatzearekin. Esaterako, 2011 eta 2015 bitartean partzuergoak uraren tasak %40 igoko ditu Europak aginduta. Otxandianok dioenez, Otxandion dituzten baliabideekin gai dira herrirako ura biltzeko.

Aurkeztutako proiektu estrategikoak, dena den, hornikuntza hutsetik haratago doaz, eta inguruko erreken ekosistemak berreskuratu nahi dituz-

te. Horretarako, besteak beste, ur kontsumoa murriztu eta ur zikinari beste tratamendu bat eman behar zaiola ondorioztatu dute. Arazketa planta jasangarria eraikitzeko helburua dute, baina azaldu dutenez, diru laguntza ukatu zaie Bilboko Uretatik at izateagatik.

Negu hotzari aurre egin

Gorbeiaiko eta Anbotoko mendizerren artean dago Otxandio. Alboan duen Ubiderekin batera Bizkaiko herri garaiena da, 560

ERR.EUS

Ura eta biomasa, Otxandiok badu nahikoa baliabide energia burujabetzarantz egiteko. Irudian, Presazelai ingurua.

Otxandioko erradiografia

Biztanleak: 1.292

Sektorekako ustiapenak: Nekazaritza eta abeltzaintza (%0,6), industria (%35,5), eraikuntza (%14,4) eta zerbitzuak (%49,4).

Industria tasa: Diru sarreren %65.

Langabezia tasa: %8,9.

Azalera: 12,43 kilometro koadro.

Artifizialdutako lur eremua: %20,95.

Udalaren osaera: Bilduk 7 zinegotzi, EAJk 2 zinegotzi.

Euskararen ezagutza tasa: %75,47.

Euskararen erabilera: %48,65.

Iturriak: Gaindegia, Eustat, Otxandioko Udala.

Natur ondareak turismoa erakarri du Otxandiora, baina energia oreka ere lortu nahi dute bertako baliabideekin.

metrorra baitago. Hori dela eta, neguak bereziki hotzak izaten dira bertan. Herriaren izenak berak klimatologiari egiten dio erreferentzia teoria batzuen arabera. Antza, Otxandio, "hotz handi"-ren eratorria izan liteke.

Neguak oso hotzak direla eta, berokuntza sistema eraginkorra eta ekonomikoa behar dute. Azken urteetan eman diren fakturen gorakadak herritarrak kezkatu ditu, eta arlo horretan ere alternatibak bila hasi dira. Lehenik eta behin, etxebizitzak lotuko dituen berokuntza sarearen azterketa eta zenbait energia berriztagarri alderatu zituzten. Biometanizazioa eta biomasa identifikatu dituzte etorkizuneko berokuntza sistema horren energia hornigai gisa. Hau da, hondakin organikoa bero iturri bilakatu nahi dute. Beraz, zaborraren bilketa egokiarekin eta kudeaketarekin zuzenean lotutako arloa da.

Durungalde osoan bezala, industriaren eta zerbitzuen sektoretan aritzen dira otxandiar gehienak. Burdinaren ustiapena herriko motor ekonomikoa izatera ailegatu zen, XIX. mendean teknologia berrien agerpenarekin gainbehera etorri zen arte. XX. mendeko bigarren erditik aurrera, industria metalurgikoak

Arazketa planta jasangarria eraiki nahi du Udalak, baina diru laguntzarik ez du, Bilboko Uren Partzuergotik at dagoelako

hartu zuen indarra. Urkiolako eta Gorbeiaiko paraje ederrak ondoan edukitzeak turismoa bultzatu du, gehienbat mendiko kirolekin eta landa-etxeekin lotutakoa. Nekazaritzarako gune egokia den arren, lehen sektoreko jardura batez ere autohornikuntzan oinarritzen da.

Herri Ola prozesuan, etxebizitza eta lanaren arazoei aurre egiteko bilerak egin dituzte. Hala ere, Otxandianok onartu du proposamen zehatzak garatu gabe daudela. Udal ordezkariak azpimarratu du krisiaren ondorioz pertsona asko egoera prekarioan dagoela eta zerbait egiteko beharrean direla. Gaia korapilatsua da baina. Udalek esku hartze gaitasun txikia dute gai horietan, eta ez da sinplea marko orokorra aldatu gabe erantzunak ematea.

Etxebizitzari dagokionez, eredu juridikoak aztertzen ari dira esaterako. Erroren asko dira. Orain arte landu diren proiektuak aurrera eramateaz gain, berriak proposatu beharko dituzte. Herritarren parte-hartze aktiboa kultura politikoaren aldaketa behar du. Norabidea behintzat finkatuta dute, eta ez da gutxi. ■

Onddoak

Bartolo
taberna - jatetxea

Euskal sukaldaritzan eta pintxotan aukera zabala

Fermin Calbetón, 38
Donostia - San Sebastián

© 943 420 279
www.casabartoloetxea.com